

Janina Kancewicz-Hoffmanowa

"Tłumaczenie czy przetwarzanie informacji", Jan Trzynadlowski,
"Prace Polonistyczne" Seria XLI
(1986): [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 30/1 (103), 311

1987

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

TOMASZEWSKI Stefan: Motywy miejskie w romansie stanisławowskim. "Prace Polonistyczne". S. XLI: 1985 (wyd. 1986), s. 191-212.

Motyw miasta wiąże się w powieści stanisławowskiej z motywem podróży. Miasto przedstawione jest najczęściej z perspektywy przybysza ze wsi, stąd sformułowana pod wpływem J.J. Rousseau - opozycja wieś-miasto, dotycząca zarówno życia codziennego, jak też ujmowana w kategoriach moralnych. Z perspektywy wyidealizowanego życia wiejskiego miasto przedstawiane jest jako siedlisko "zła". Autor opisuje fabularne komplikacje miejskich przygód bohaterów oraz odtwarza obraz różnych warstw społecznych zawarty w tych powieściach. Na zakończenie podkreśla różnicę w traktowaniu przez powieść stanisławowską wielkich metropolii (Paryż, Warszawa) i prowincjonalnych miasteczek.

BP/103/109

J.K.-H.

TRZYNADLOWSKI Jan: Tłumaczenie czy przetwarzanie informacji. "Prace Polonistyczne". S. XLI: 1985 (wyd. 1986), s. 47-52.

Próba sprecyzowania istoty procesu tłumaczenia tekstów literackich z jednego języka naturalnego na inny. Stwierdzając, że tłumaczenia dosłowne są niemożliwe ze względu na różnice nie tylko języka, ale przede wszystkim kontekstu kulturowego, definiuje autor tłumaczenie jako "w swej istocie przetworzenie informacji: treści A sformułowane w języku a w sposób właściwy dla tych treści i dla tego języka zostają przetworzone na treści A1 sformułowane w języku b w sposób dla tego języka właściwy i podlegający akceptacji przez użytkowników tego języka w odniesieniu do treści A". Autor podkreśla trudności wynikające z konieczności uwzględnienia różnic kulturowych, przedziału czasowego dzielącego powstanie utworu od jego przekładu, a także "wewnętrznego stylu" oryginału. Tłumaczenie, stwierdza w zakończeniu, jest "próbą ujednocznienia wieloznaczności".

BP/103/110

J.K.-H.